

Existence a bytí

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2010](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2010](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 28. 2. 2010
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 28. 2. 2010

Existence a bytí

Pro nás bude jako pravidlo platit, že o existenci můžeme hovořit jen v případě pravých jsoucen (nikoli tedy v případě pouhých agregátů, hromad), i když tradičně slovo „existovat“ znamenávalo (a běžně dosud znamená) totéž co „vyskytovat se“. Každé pravé jsoucno je zároveň pravou událostí, a v tom případě můžeme také mluvit o jeho „bytí“, které je časově (i prostorově) koextenzivní s jeho životem (trváním od počátku až do konce), ale vůbec nespočívá v ničem, co by po celou tu dobu trvalo beze změny (tedy v žádné substanci). Každé pravé jsoucno musí své bytí vykonávat; v tomto vykonávání vlastního bytí se však nemusí ve svých „výkonech“ vyčerpávat, ale může své bytí překračovat, může z něho přesahovat, překračovat, a to v akcích. Výkon vlastního bytí nepovažujeme za „akci“ ve vlastním smyslu, i když nepochybně o jakousi aktivitu jde. Za skutečnou akci považujeme jen takový výkon, který se z pouhého vykonávání vlastního bytí emancipuje a zaměří se k něčemu jinému, a tedy jinam, k nějakému „cíli“, který původně není součástí bytí (ergo ani součástí výkonu bytí). Aby však taková schopnost *vlastní* akce byla vůbec možná, je jejím nutný předpokladem ona schopnost „primordiální“ akce (či později, na vyšších úrovních „primární“ aktivity), již je „schopnost“ vykonávat své *vlastní* bytí. A právě tuto schopnost, spíše však již uskutečňovanou schopnot, můžeme nazývat „existencí“

(Písek, 100228-3.)